

Poštnina plačana
v gotovini

Naročnina za
celo leto 12 Din.
Posamezna šte.
1,50 Din, za ino-
zemstvo 2 Din.
Naroča se pri u-
pravi v Ljubljani,
poštni predal 290

ŽENSKI LIST

NEODVISEN ČASOPIS

Izhaja začetkom
vsakega meseca

Štev. 12

V Mariboru, 1. decembra 1934

Leto XI

Vojna vojni!

Današnje razmere po vsem svetu so skrajno resne. Dogodki nepreračunljivih dalekosežnosti so se odigrali. Atentat v Marseill-u je pokazal, da se mednarodni fašizem s svojimi pomožnimi organizacijami ne straši nobenih sredstev, za uničenje vseh, ki se trudijo, da vzpostavijo in ohranijo mir med narodi. Vseh sredstev se poslužuje, da bi izzval novo vojno.

Ta dejstva morajo zbuditi vse ženske, ki nočejo nobene vojne, ki odklanjajo fašizem, ter jih pridružiti bojovnim vrstam aktivnim ženam, ki delujejo proti vojni in fašizmu.

Mednarodna ženska zveza praznuje vsako leto svoj »Mirovni dan«. Tudi »Mednarodni komite proti vojni in fašizmu«, ki je imel svoj kongres v začetku avgusta, je pozval vsa ženska združenja, da priredijo čim večje in učinkovitejše manifestacije proti vojni. Na teh manifestacijah se je po vsem svetu poročalo o vzrokih zadnje svetovne vojne ter pojasnjevalo

opasnosti priprav za novo vojno ter tudi sklepalo o potih in možnosti, kako preprečiti nov požar.

Ženska zveza v Ljubljani je zaradi prepovedi vseh zborovanj v času narodnega žalovanja preložila svojo protivojno manifestacijo za 28. november.

Tudi Zveza delavskih žen in deklet poziva odbore svojih podružnic, da v svojem področju prirede zborovanja proti vojni in njenemu povzročitelju fašizmu.

Delavske žene in dekleta kakor vse delavstvo pa pozivamo, da se teh zborovanj in manifestacij v kar največjem številu udeležijo.

Ni treba posebej povdarjati, da je prav delavstvo najtežje prizadeto po vojnih grozotah. Zato vsi na delo, da onemogočimo krvoločnemu molohu postaviti svoj žrtvenik.

Imejmo vedno v mislih: **Vojno vojni!**

Od mednarodnega ženskega komitea proti vojni in fašizmu

Na mednarodnem ženskem zborovanju proti bedi, vojni in fašizmu v Parizu, dne 4., 5., 6. in 7. avgusta je bila sprejeta spomenica, sestavljena iz temeljnih načel vseh zborovalk ter posebnih zahtev raznih stanovskih skupin (delavk, kmetic, brezposelnih in intelektualk).

Splošne zahteve, ali bolje, smernice, priobčujemo v naslednjem:

Temeljna načela.

Ročne in umske delavke, zastopane na svetovni ženski skupščini 4. 5. 6. in 7. avgusta 1934, proglašajo pravico žene:

do popolne enakosti z možem na vseh področjih; (socialnem, ekonomskem, političnem, kulturnem);

da branijo življenje svojih otrok s tem, da zahtevajo:

ustanovitev potrebnih socialnih ustanov;

da ne puščajo zastrupljati njihovega duha z militaristično in šovinistično vzgojo;

da jih ne prepuščajo klanju, provociranemu po tekmovanju imperialističnih sil.

Ne marajo trpeti fašizma.

Ne marajo vojne.

Hočejo socialno pravico.

Izjavljajo, da se ne morejo zadovoljiti z obnovitvijo ali vzdrževanjem elementarnih pravic, ki so si jih pridobile v stoletni borbi za socialno, ekonomsko in politično emancipacijo žene.

V prepričanju, da kdor ne napreduje, smatrajo za svojo dolžnost, da se ne omejujejo na defenzivno akcijo.

Zavedajo se, da ni mogoče upati na zakonito zadovoljitev njihovih temeljnih zahtev brez globoke socialne spremembe, toda za enkrat predlagajo v tej karti — ki je za nje nekaj minimalni program — svoje neposredne zahteve.

Zahtevajo:

Razširitev pridobljenih pravic.

Izboljšanje socialne zakonodaje.

Novih ustanov, posebno takih, ki bodo omogočale združiti delo v javnosti z delom v družini.

Te neposredne zahteve razdelijo v tri skupine:

1. Čisto ženske zahteve.

2. Zahteve, ki se tičejo otroka, ki ga imajo dolžnost braniti kot mladoletnega in kot meso svojega mesa.

3. Bistvene splošne zahteve skupne možem in ženam.

Posebne zahteve žensk.

Zahtevajo:

Politične in državljanske pravice. Enakost pred zakonom.

Pravico dela in vsled tega do vseh zavarovanj in socialnih pravic brezposelne podpore, družinska stanovanja itd., ki obstojajo ali se imajo ustanoviti.

Enakost v pristopu k poklicem in državnim funkcijam.

Enakost glede pripustitve k poklicem in funkcijam.

Enakost v razdelitvi dela.

Enakost političnih pravic.

Enakost v morali.

Kultura.

Prosti dostop k vsem vrstam pouka in enakost pri pripustitvi k vsem učnim zavodom: ljudskim, srednjim in visokim, umetniškimi, tehničnim etc.

Materinstvo.

Pravica na hoteno materinstvo.

Pravica na odložitveni odmor vsakega meseca.

Zahteve delavk.

1. Zvišanje mezd za ženske. 40-urni delavnik z 48-urno plačo.

2. Proti vsakemu znižanju mezd in zvišanju storitve. 10 minutni odmor na uro. Plačan polurni počitek ob malici. Objava plačilnih pogojev in ugodnosti.

3. Zahtevamo: delavske zastopnike pri nadzorstvu varnosti in zdravstva, izvoljene od delavcev in njim odgovorne (t. j., da imajo delavci pravico, jih odstavit).

4. Ureditev zračne kubature, (koliko kubikmetrov zraka potrebuje odrasel človek pri delu, da ostane zdrav), zračenja, razsvetljave in osvetljujočih pijač.

5. Otroške jasli v tovarnah in uradih z več ko sto nameščenkami.

6. Prepoved nočnega dela ter dela v zdravju škodljivih obratih. Prepoved dela deklet pod 15. letom in šesturni delavnik za dekleta od 15.—18. leta.

7. Dva meseca plačanega dopusta pred in po porodu.

8. Delo ali kruh: brezposelne podpore za delno in popolnoma brezposelne.

9. Socialne in politične pravice brez razlike narodnosti.

10. Proti odpustom delavstva in zapiranjju tovarn.

11. Za pravico združevanja in stavanja.

Razen teh skupnih zahtev bodo posamezne kategorije sestavile še svoje specialne zahteve.

Zahteve kmetič.

1. Krizne podpore.

2. Brezobrestna kmetiška posojila in moratorij za dolgove malih kmetov.

3. Ukinjenje zemljiškega davka na kmetiško zemljo.

4. Znižanje najemnine (pri kmetih, ki imajo zemljo v najemu), preiskavo razmer na najemniških kmetijah.

5. Ustanovitev otroških jasli in vrtcov na vaseh, družinske podpore, socialno zavarovanje kmetiških delavcev.

6. Ustanovitev otroških jasli in vrtcov na vaseh, družinske podpore, socialno zavarovanje kmetiških delavcev.

Zahteve brezposelnih.

1. Registracijo vseh brezposelnih brez razlike, od 14. leta dalje in enake podpore za vse.

2. Podpore za stare brezposelne, ako so delale ob začetku krize.

3. Preneha naj neopravičeno črtanje iz seznamov in znižanje podpor, kakor se zdaj dogaja.

4. Brezposelnim družinskim materam zadostno podporo za življenje, kajti cela generacija otrok nosi zdaj v sebi kali tuberkuloze.

5. Popis in enake podpore za vse doseljene brezposelne, neglede na to, kateremu narodu pripadajo.

6. Ukinitev prisilnega dela.

7. Načrt javnih del s plačami po sindikalni tarifi.

8. Brezposelno zavarovanje.

9. 40-urni tednik z 48-urno plačo.

Rezolucija univerzitetno izobraženih žen.

V imenu intelektualk in akademsko izobraženih žen raznih fakultet (filozofije, prava, medicine, umetnosti itd.) iz vseh dežel vabimo vse naše tovarišice, da vstopijo v aktivno svetovno borbo proti fašizmu in proti imperijalistični vojni, za ureditev

končnega miru v novem socialnem redu.

Če je nam ženam pod kapitalističnim režimom možno doseči diplome, nam je vendar pogosto težko izvrševati poklice, ki so nam le na pol odprti.

Pod fašističnim režimom so ti poklici za nas vedno bolj omejeni ali zaprti.

V skladu s tem nas tudi najbolj potrebujemo in dovolimo ustno Ludo

Toda me hočemo sodelovati le pri delu za življenje, ne za smrt.

Zato rotimo naše tovarišice, da se pridružijo delavkam, da se zedinijo z delavstvom, ki se bori proti fašizmu za svojo popolno osvoboditev pod sistemom, ki bo ustvaril nov socialen red, kjer bo vsaka žena in vsak mož našel možnost polnega, harmoničnega in neokrnjenega razvoja.

Da dosežemo za enako delo enako plačilo, je potrebna neposredna, sistematična in disciplinirana organizacija, ki sodeluje z obstoječimi delavskimi, protifašističnimi organizacijami.

Pozivamo torej vse žene, intelektualke in druge, da pristopijo in da sodelujejo z delavkami in z gospodinjami, da onemogočijo vojno, premagajo fašizem in tako sodelujejo za svetovni mir z ustvarjanjem nove družbe.

Rezolucija konference mladih deklet.

Mlada dekleta, delegirana na svetovni ženski kongres proti vojni in fašizmu, nikakor ne mislijo ločiti svoje akcije od akcije starejših, toda nameravajo dodati smernicam tega kongresa še svoje lastne zahteve.

Kaj nam ponujajo?

Naraščajoče težkoče, najti službo ob koncu učne dobe ali šole ali celo pri nadaljevanju naših študijev.

Za to vse stvari nas pripravijo na smrt.

Mladim, neorientiranim dekletom, potlačenim od brezposelnosti in bede, brez vseh izgledov za bodočnost, skušajo z vsemi sredstvi vsiliti fašistično ideologijo kot rešitev njihovih problemov.

stično ideologijo kot rešitev njihovih problemov.

Fašistično ideologijo, ki po nemškem in italijanskem vzgledu vrže žene v srednjeveško suženjstvo:

otroci, kuhinja, cerkev

in predstavlja glavno podporo šovinistične propagande in moralne priprave na vojno.

Naraščajoča udeležba mladih deklet pri velikih borbah za njihove zahteve, v skupnih akcijah proti vojni in fašizmu, pri pripravi svetovnega ženskega zborovanja, dokazuje, da delovna ženska mladina ne sprejema teh življenskih pogojev.

Mlada dekleta z ženskega kongresa apelirajo na delovno mladino vsega sveta, brez razlike prepričanja, naj se bori za sledeče zahteve, naj se na uspešen način bori proti vojni in fašizmu.

Neposredne zahteve.

Smo:

proti ukinjenju dela poročenih žen z namenom, nadomestiti jih z mladimi dekleti za nižje plače;

proti vsem poskusom prisilnega dela;

proti vsem poskusom prisilnega dela; proti vsem poskusom prisilnega dela; proti vsem poskusom prisilnega dela; proti vsem poskusom prisilnega dela; proti vsem poskusom prisilnega dela;

proti vsem poskusom prisilnega dela; proti vsem poskusom prisilnega dela; proti vsem poskusom prisilnega dela; proti vsem poskusom prisilnega dela; proti vsem poskusom prisilnega dela;

Zahtevamo:

za enako delo enako plačilo, t. j. plačilo po zmožnosti, ne po starosti ali spolu;

brezplačno učno dobo in olajšanje dostopa k tehničnim šolam vseh industrijskih panog (razen zdravju škodljivih);

največ šesturni delavnik za dekleta pod 18. letom;

popis za brezposelne podpore od izstopa iz šole;

brezplačen pouk;

»pravico do kulture« brez razlike spola (posebno v nasprotju z omejevanjem števila akademičark, učenk višjih zavodov, itd.).

Žena v sedanji družbi

je naslov knjigi, ki jo je spisala splošno znana bojevница in delavka v našem gibanju g. Angela Vode in jo je založila uprava »Žena in dom«.

Ta knjiga obsega vso zgodovino ženskega trpljenja in boja za družino in človeštvo. Ta knjiga nas seznanja z vsemi etapami družbenega reda iz pradavnih časov preko starega in srednjega veka pa vse do današnjih dni. Seznanja nas z narodi, katerim so dolgo in uspešno vladale ženske,

seznanja nas z dobo »materinskega prava«, kakor tudi o postanku prostitucije.

Iz te knjige se seznanjamo zopet z dejstvom, da je vsakokratni položaj družbe v splošnem in ženske posebej, le posledica vsakokratnih gospodarskih razmer. V tej knjigi obravnava pisateljica tudi stališče ženske od svetovne vojne dalje do danes, kakor tudi položaj ženske v fašističnih državah ter nam s tem jasno kaže pot

po kateri moramo kreniti in vztrajati, ako hočemo obdržati pravice, ki so jih naše prednice pridobile in napredovati na pohodu do svoje popolne osvoboditve in enakopravnosti.

Skratka, ta knjiga, ki je spisana zelo poljudno, je prvaciti evangelij za vsako ženo. Vredno je zanj zbrati svoje zadnje pare. S. V., tajnik Stro-

kovne komisije je izposloval, da se dobi to knjigo preko Strokovne komisije za Din 15.—, t. j. za polovico ceneje oz. za ceno, ki je določena za naročnike revije »Žena in dom«.

Kdor želi naročiti knjigo naj pošlje Din 15 in Din 1 za poštnino na naslov: Strokovna komisija v Ljubljani.

Iz organizacije gospodinjskih pomočnic v Ljubljani

Prejele smo od Delavske zbornice v Ljubljani okrožnico, ki jo v informaciji svojih članic priobčujemo.

Organizacija hišnih poslov Jugoslavije Ljubljana.

Centralno tajništvo Del. zbornic v Beogradu se je na ministrstvo socialne politike in narodnega zdravja obrnilo s sledečo predstavko:

»Iz novina smo saznali, da je izrađen projekat Zakona o domačoj posluži i da je taj projekat bio predmet razprave u jednoj ženskoj organizaciji u Beogradu. Mislimo da je bilo razložno očekivati da će ministarstvo, ako takav projekat zaista postoji, isti uputi i Radničkim komorama i preko Radničkih komora organizacijama domaće posluge. Takve organizacije, u kojima je sakupljena muška i ženska domaća posluga, postoje u nekoliko većih mesta u državi. Kad se vrši konsultovanje gospodja domaćica po ovome predlogu, svakako bi trebalo vršiti i konzultovanje njihovih domaćih pomoćnika i pomoćnica.

Napominjemo, da su reči »sluga i služavka« kao ponižavajuće izbačene iz svega modernog socialnog zakonodavstva, pa i iz terminologije Medjunarodnog biroa rada. Taj se termin smatra od strane posluge uvredljivim. Čast nam je zamoliti Vas, da izvolite Radničkim komorama i preko njih organizacijama domačeg pomoćnog osoblja uputiti taj projekat na mišljenje.«

Kakor iz gori priobčene okrožnice zaznavate, je v ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje izdelan osnutek zakona o domačem (gospodinjskem) služabništvu.

Kolikor smo po dnevnem časopisu o tem osnutku posneli, so ta določila v naših krajih več ali manj že v veljavi, izvaja se jih pač v toliko, kolikor je gospodinja uvidevna in socialna in kolikor je njena pomočnica o njih poučena ter samoobrambna. Tudi je bila pred nekaj leti v Ljubljani o tem osnutku anketa, katere so se poleg Borze dela, Delavske zbornice in Strokovne komisije udeležile tudi zastopnice Poselske zveze, Zveze delavskih žen in deklet ter tudi zastopnice gospodinj.

Določila o tem osnutku, kakor nam ga je podal nek naš dnevnik, so poleg nekaterih naprednejših jako pomanjkljiva in celo reakcionarna, zato pozdravljamo intervencijo Centralnega tajništva Delavskih zbornic, ker nam bo tako omogočeno, da k temu zakonskemu osnutku podamo svoja mnenja in predloge tisti, katerih službeno razmerje bo ta zakon določil.

Pritožba, ki jo čitamo od gospodinjske pomočnice iz Ptujja, žal ni osamljena. Nasprotno nas uči izkušnja, da so prav tisti, ki sami najugodnejše žive ob izdatnih rezervah in večkratnem mastnem zaslužkarstvu, napram svojemu služabništvu in onim, ki so jim službeno podrejeni, najbolj nesocialni in kruti.

Znani so nam slučajji, ko gospodarji svojim služabnikom in podrejenim ne dovolijo vzeti ob obolenju bolniški dopust vkljub temu, da ga blagajniški zdravnik, ki je za to edini merodajen, predpiše, in vkljub temu, da vsak mesec redno odtrgavajo uslužbencu od plače določene prispevek za bolniško zavarovanje. Da celo tako daleč se spozabijo, da obolelemu uslužbencu zavidajo mal priboljšek na hrani, ki pa njih osebno prav nič ne stane.

Še marsikaj bi lahko navedli, kar ni v skladu s socialno pravičnostjo in splošno družabno vljudnostjo.

Za danes zaključujemo z besedami ptujске poročevalke »Prihodnjič konkretnije podatke z dejstvi in meni, ako to ne bo zadostovalo.«

Da se pa gospodinjskemu pomožnemu osoblju tako godi, je pa samo sebi krivo, ker se ne družijo v svoji strokovni organizaciji, ki je edina zaščitnica uslužbenca in delavca (seveda tudi uslužbenk in delavk).

Strah pred delodajalci, katerim je organizacija trn v peti, naj vas ne zadržuje, da se ne včlanite. Nasprotno, njihova mržnja do organizacije vam mora biti dokaz, da vam je organizacija potrebna.

Ne zadostuje, da ste same organizirane, morate tudi vedno pridobivati novih članic. Kolikor številnejša je organizacija, toliko močnejša je.

Članice organizacije gospodinjskih pomočnic v Ljubljani opozarjamo, da je njihovo nedeljsko shajališče v dvorani Strokovne komisije, Miklošičeva cesta, I. nadstropje, vsako nedeljo in praznik odprto od 3. pop. do 7. zvečer. Privedite s seboj tudi svoje znanke in prijateljice.

Odbor.

V čem je moč delavstva?

V resnem delu, ne v sami kritiki in razdiranju.

V delavskem gibanju in izven njega se pojavljajo ponovno želje, da naj razredno-zavedno delavstvo po poti bojev ne hodi razdvojeno in po raznih taktičnih potih. Menda ga ni delavca in nameščenca, ki se zaveda svojega položaja, da ne bi gojil iste želje in celo iste trdne volje. Naše gibanje je to načelo in prepričanje gojilo vedno in ga goji še danes. Ali na eno stvar moramo opozoriti. Enotno gibanje delavcev in nameščencev mora imeti

predvsem organizatorično konstruktiven značaj,

to je, voljo ustvarjanja pozitivnih dobrin za delavstvo in nameščenstvo, ne pa kritikasterske slabosti, ki gibanje razkrajajo in organizaciji delajo težkoče v izvajanju programa in utrditve organizacije. Organizacije morejo hoditi po legalni poti, ki jo imajo.

Organizacije morajo krepiti svojo ideološko in organizatorično stran

ter delovati po določenem in tudi zakonitem programu. Iskren prijatelj enotnega delavskega in nameščenskega gibanja je oni, ki se tem neodvnljivim normam podredi ter konstruktivno podpira v možnih mejah gibanje. Novinec to težko razume, razumeti pa mora to delavec in nameščeneec, ki pozna svoje interese in ki pozna, kaj družijo in kaj razdružuje proletarijat in ki pozna ideološke naloge našega gibanja.

Iz podružnic ZDŽID

Ptuj.

Po dolgem času se spet javljamo. Tokrat hočemo priobčiti nekaj o usodi gospodinjskih pomočnic ...

Te reve se pač tudi povsodi izkorišča, kakor se jih najbolj more. Za danes le en slučaj iz našega kraja, in to brez imena prizadetih, ako pa to sporočilo ne bo zadostovalo, bomo prihodnjič sporočili tudi ime »milostive« gospe.

Pri nekem dvojnem zaslužkarju mora gospodinjska pomočnica po celodnevem delu šestokrat lačna ležati na letnem ležalnem stolu. »Milstiva« gospodinja torej ne privoščiti svoji pomočnici niti tega, kar ji zakon določa, namreč primerne postelje, vključno temu, da je marsikatero udobnost sebi na lahek način dosegla.

Ena izmed mnogih.

Naša podružnica sklicuje svoj redni občni zbor dne 9. decembra ob 14. uri v lokalu »Svobode«, Panonska 5.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora.

2. Poročilo odbora in kontrole.

3. Referat zastopnice centrale.

4. Volitev novega odbora.

5. Bodoče delo.

6. Slučajnosti.

Opozarjamo članice, da poravnajo članarino, ker sicer ne morejo glasovati.

Odbor.

Novejši način izkoriščanja delavstva

Nečuvvene so razmere dandanes v mnogih tovarnah, kjer pod okriljem splošne krize, velekapital, kakor tudi mali špekulanti in dobičkarji nesramno izkoriščajo delavstvo in zlasti ženske.

Nič manj brezvestni pa niso oni trgovci in takozvani mali industrijci, ki oddajajo svoje proizvode v izdelavo delavstvu na njegov dom.

Tako so konfekcijska podjetja, ki plačujejo izdelavo damskih plaščev (podloženih in garniranih s krznom ali plišem) po Din 30.—. Za svilene obleke plačajo po Din 20.—.

Tvornice čevljev zapirajo, da pa vključno temu imajo kaj prodajati, dajejo obuvalo v izdelavo čevljarju na dom in plačajo za 1 par čevljev (za odrasle) po Din 10.—.

Kaj se to pravi za tako mezdo delati ve samo oni, ki se s takim delom sam bavi. Da pa bo nekoliko razumljivo onim, ki takega dela ne poznajo, pa bodi povedano, da morata n. pr. dve šivilji cel teden pridno delati, da izgotove 5 damskih plaščev ter zaslužita skupaj Din 150.—, čitaj **stopetdeset dinarjev v enem tednu zaslužek dveh oseb!** Čevljar n. pr. ima dosti dela za cel dan da ureže in izgotovi en par čevljev ter tako zasluži Din 10.—, **deset dinarjev na dan zaslužek družinskega očeta!**

Navedeni sta tu samo dve delovni panogi, kako je z domačo pletilno industrijo, oz. šiviljami pletenin, je skoro že javna tajnost.

Znano nam je, da je neka trdka

pletenin dolgovala celo leto mezdo svojim šiviljam, kmečkim dekletom, ki so jemale šivanje na svoj dom, a ob obračunu jim je še utajila in odtrgala lepe zneske. Sama sebi pa postavila v mestu lepo hišo in v okolici kupila dve parceli. Našteli bi takih dejstev lahko še mnogo. A bodi dovolj, da si predočimo življenje tega bednega delavstva in njegovih družin.

Tak delavec, ozir. delavka, mora s tem zaslužkom sam skrbeti za ogrevanje in razsvetlavo prostora, kjer dela, kupovati mora tudi večinoma sam vso drobnarijo, ki jo potrebuje za izdelavo. Šivilja mora imeti vedno vroč likalnik itd. Kakšen je zrak v takem stanovanju, bi ugotovila komisija, ki naj bi jo tja poslala »Protituberkulozna liga«. Da otroci ne morejo dobiti najboljših vzgoje od svojih preobteženih, izstradanih in vsled tega razdraženih in nervoznih staršev, je umljivo.

Že pred vojno so v večjih mestih, kjer je že obstojal tak način zaposlenja, imeli te vrste delavcev in delavk svoje specijelne organizacije. (Heimarbeiterorganisation). A pri nas se še nismo povzpeli do te samopomoči.

Težko je organiziranje tega delavstva ter vsekakor težje kakor vpostaviti organizacijo v tovarni; vendar je dolžnost vseh, ki se zavedamo pomena samopomoči v strokovni organizaciji, da posvetimo svojo pozornost tudi tej panogi izkoriščanja.

Po svetu

Ob šestnajsti obletnici premirja je ves svet zopet pred veliko nevarnostjo, da se interesi oborožitvenih industrij, raznih imperikalizmov in nacionalnih fašizmov spoprimejo. — Dan za dnem prinašajo časopisi vesti o novih vojnih kreditih, o graditvi novih vojnih ladij in avionov, novih utrdbah itd. Seveda časopisi prinesejo le del resnice. — Vršijo se sestanki generalnih štabov raznih držav (Francije, Anglije, Belgije, Male antante). — Vključno vsemu pa povsod govore in zatrjujejo, da delajo za mir med narodi. . . . Bliza se nova zima in brezposelnost raste.

Marsilleski atentat je ustvaril zelo napeto razpoloženje. Poizvedovanje francoske in jugoslovanske policije so ugotovila, da so imeli hrvatski ustaši v Evropi nekatere zaščitnike, ki so hoteli z njih pomočjo spreminiti lice današnje Evrope, kot ga je ustvaril versailleski mir. Prizadete države so številne teroriste sicer aretirale, a se branijo jih izročiti in tako ovirajo razjasnitev atentata in njegovega ozadja. Iz vsega nastaja bolj in bolj napeto ozračje med Francijo in Malo antanto na eni in Italijo, Avstrijo in Madžarsko na drugi strani. Zadnjo besedo bo imelo še Društvo narodov, a od močnih živcev vseh današnjih odgovornih osebnosti zavisi izredno dosti.

Druga sporna točka je bližajoči se plebiscit v Posarju. Nemški narodni socialisti razvijajo neverjetno drzno propagando in ustrahujejo posarsko prebivalstvo na vse

Ali si že naročnica „Ženskega lista“ — ako nisi, ga naroči takoj pri upravi „Ženskega lista“, Ljubljana. poštni predal 280.

načine. Francija je svoje meje izvrstno zaščitila in utrdila ter jih zasedla z vojaštvom, kar povzroča vedno naraščajočo nervoznost na obeh straneh.

Čehoslovaški minister Beneš je v parlamentu opozoril na veliko nevarnost, v kateri se danes Evropa nahaja in rekel, da se bo v prihodnjih mesecih treba odločiti za mir ali za — vojno.

V Franciji se je zaenkrat uvedba diktatorske vlade še ponesrečila. Doumergue, ki je hotel doseči spremembo ustave za avtoritativno vlado, se je moral umakniti Flandinu, ki je sestavljal vlado narodne koalicije; toda desničar Tardieu čaka, kdaj pride zanj in njegove organizacije čas diktature. — Nova vlada je prepovedala vsakršne politične obhode.

Anglija baje pripravlja angleško-skandinavsko-finski blok, ki naj koristi njeni trgovini in obenem ustvari politično silo napram Nemčiji in Rusiji. — Pri občinskih volitvah je z veliko večino zmagala laburistična (delavska) stranka. Njeni zastopniki so nastopili pred parlamentom z zahtevo, da se izdelovanje orožja podzavi, preneha s tihotapstvom in s profiti oboroževalnih industrijcev. — Anglija namerava v Tihem oceanu zgraditi 20 utrdb na svojih otokih.

Nemčija kaže neko pripravljenost, vrniti se v Društvo narodov, če se ji prizna enakopravnost v razorožitvi oz. oborožitvi. Gradi novo, največjo tvornico letal, a kriza je toliko, da je bilo cene treba zaščititi z diktatorskimi odloki.

V Avstriji je s 1. novembrom stopila v veljavo diktatorska »stanovska« ustava, kjer ima glavno besedo avstrijska fašistična Heimwehr in kjer so krščanske socialce precej odrinili. — Avstrijski buždet izkazuje v letošnjem letu 110 milijonov šilingov deficita. — Narodni socialisti so se zopet začeli gibati. — Na Dunaju je prišlo do velikih komunističnih demonstracij. — Izvršili so nove aretacije socialistov.

Po tako krvavo zatrti revoluciji v Španiji so o priliki usmrtili nekaterih revolucionarjev združeni delavski sindikati proglasili novo stavko. — Delavno ljudstvo mnogo prenese in ima zmeraj še nove sile v sebi.

V Madžarski so se vršile občinske volitve. Zmagala je vladna stranka z metodami, ki jih tako poznamo. — V proslavo obletnice ruske revolucije so se v Budimpešti vršile velike delavske demonstracije.

V Ankari je bila konferenca balkanskih držav, ki je zaenkrat pripravila ugodna tla za konsolidacijo na Balkanu (Bolgarija naj bi dobila svoje pristanišče v Egejskem morju), ter pomeni brez dvoma nov uspeh francoske politike na vzhodu.

V Ameriki so bile volitve v reprezentančno zbornico. Zmagala je Rooseveltova demokratska stranka v razmerju 317:102. Listi smatrajo to za velik uspeh Rooseveltovih gospodarskih reform v smislu delnega načrtnega gospodarstva. — Pri volitvah je ponekod v delavskih okrajih prišlo do velikih nemirov.

Japonska je odločno izjavila, da razmerja 5:5:3 (na pet ameriških in pet angleških so po dosedanjem pomorskem dogovoru smeje priti le tri japonske ladje — ne prizna več. — Iz tega sledi, da si Japonska gradi novo vojno brodogradilnico.